

Istoria unui festival (III)

Campionii

Prima ediție a avut loc în salonul festiv al Cazinoului din Sanremo, sub conducerea artistică a lui Giulio Razzi, orchestra ce-i acompania pe cântăreți fiind dirijată de Cinico Angelini. Învingătoare: Nilla Pizzi, cu "Grazie dei fiori". Tot ea triumfa și în anul următor, cu "Vola Colomba", multe discuții stârnind cântecul, considerat "revoluționar", cu aluzii politice, "Papaveri e papere". În 1953 învingători sunt Carla Boni și Flo Sandon's, cu "Viale d'autunno"; înafară de radio, acum festivalul este transmis și la TV, dar numai o oră, ceea ce nu împiedică o creștere rapidă a audienței sale, inclusiv peste hotare. În 1954 Nilla Pizzi

refuză să ia parte, câștigători fiind Gino Latilla și Giorgio Consolini, cu "Tutte le mamme". Din 1955 încep să apară numele grele: triumfă Claudio Villa și Tullio Pane cu "Buongiorno tristezza", pentru ca în 1956 victoria să-i aparțină solistei Franca Raimondi cu "Aprite le finestre". În 1957 din nou unul din eroii manifestării, Claudio Villa (de această dată împreună cu Nunzio Gallo - fiecare piesă avea două interpretări), se situează pe prima treaptă, cu "Corde della mia chitarra". În 1958

învingători sunt Domenico Modugno și Johnny Dorelli, cu faimosul "Nel blu dipinto di blu" (Volare), compus de cel dintâi; la această ediție Nilla Pizzi revine la Sanremo, cu "L'edera". Cei doi repetă succesul în 1959, cu "Piove", pentru ca în 1960 să câștige Renato Rascel și Tony Dallara, cu "Romantica". O ediție specială este cea din 1961, câștigată de Luciano Tajoli și Betty Curtis, cu

"Al di là": Adriano Celentano este la primul său Sanremo, cu hit-ul "24.000 baci", iar marea cântăreață Mina revine cu "Le mille bolle blu". Doi monștri sacri, Claudio Villa și Domenico Modugno, triumfă în 1962, cu neuitatul "Addio... addio", iar în 1963 pe cea mai înaltă treaptă se situează Tony Renis și Emilio Pericoli, cu "Uno per tutte". Trei mari șlagăre domină de justețe următoarele ediții: "Non ho l'età" în 1964 (Gigliola Cinquetti, Patrizia Carli), "Se piangi, se ridi" în 1965 (Bobby Solo, The Minstrels), "Dio come ti amo" în 1966 (Domenico Modugno, Gigliola Cinquetti). În 1967 câștigă "Non pensare a me", cântată de Iva Zanicchi și Claudio Villa, dar ediția e marcată de un eveniment tragic: Luigi Tenco se sinucide în camera 219 a hotelului Savoy, după ce fusese eliminat din concurs... În 1968 e

declarată învingătoare "Canzone per te", cântată de Sergio Endrigo și brazilianul Roberto Carlos, pentru ca în

1969 să aibă loc o situație aparte: deși victoria oficială aparține melodiei "Zingara" (Bobby Solo, Iva Zanicchi), Lucio Battisti, pentru prima și ultima dată la Sanremo (în pereche cu americanul Wilson Pickett), cucerește ovații în finală cu "Un'avventura". Ediția a 20-a, din 1970, îi aduce în frunte pe soții Adriano Celentano și Claudia Mori, cu "Chi non lavora non fa l'amore", iar un an mai târziu Nicola di Bari și foarte tânăra Nada câștigă cu "Il cuore è uno zingaro". Același di Bari își adjudecă ediția din 1972, cu "I giorni dell' arcobaleno"; prezintă Mike Bongiorno și actrița Sylva Koscina, iar Gianni Morandi debutează la Sanremo. Alți doi eroi ai manifestării se impun în anii ce urmează: Peppino di Capri cu "Un grande amore e niente più" (1973), Iva Zanicchi cu "Ciao cara come stai" (1974). În 1975 voturile înclină către "Ragazza del sud" (Gilda), iar în 1976 recidivează di Capri cu "Non lo faccio più". În 1977, când câștigă formația Gli Homo Sapiens cu "Bella

Matia Bazar

da morire", festivalul se mută în "sediul" actual, Teatrul Ariston, iar RAI TV transmite finala pentru prima dată în culori. Tot un grup pe primul loc și în 1978, Matia Bazar, cu "E dirsi ciao", pentru ca în 1979 Mino Vergnaghi să câștige cu "Amare". Toto Cutugno este declarat învingător la ediția a 30-a, în 1980, cu "Solo noi", dar se

opinează că adevăratul protagonist a fost Roberto Benigni. După cum se poate constata, din 1972 se renunțase la interpretarea în dublă versiune, așa încât și la edițiile următoare piesele învingătoare sunt legate de numele unui singur artist: Alice - "Per Elisa" (1981), Riccardo Fogli - "Storie di tutti i giorni" (1982), Tiziana Rivale - "Sarà quel che sarà" (1983), Al Bano și Romina

Power - "Ci sarà" (1984), Ricchi e Poveri - "Se m'innamoro" (1985). În 1986 Eros Ramazzotti iese victorios cu "Adesso tu", iar Loredana Berté provoacă scandal, apărând pe scenă ca femeie însărcinată, cu fustă mini. În 1987 câștigă un trio inedit, alcătuit din Gianni Morandi-Enrico Ruggeri-Umberto Tozzi ("Si può dare di più"), în 1988 Massimo Ranieri cu minunatul cântec "Perdere l'amore", iar în 1989 duetul Anna Oxa-Fausto Leali cu "Ti lascerò".

"Sanremo libertà"

Ediția a 40-a, din 1990, a avut un caracter special, fiind marcată de evoluțiile din Estul Europei, așa încât organizatorii s-au gândit să invite din aceste țări echipe muzicale cât de cât reprezentative, reunite sub genericul unei manifestări programate separat, PE ALTĂ SCENĂ și ÎNAINTEA festivalului oficial (asta à propos de afirmațiile unora dintre artiștii din România, cum că "au cântat la festivalul de la Sanremo"!). E adevărat că scena era cu totul prestigioasă și aceeași unde are loc festivalul în mod obișnuit, Teatrul Ariston, dar gazdele n-au făcut nici o publicitate (ar fi venit măcar conașionalii, dacă știau, fiindcă era vorba de vedete din țările respective...), sala a fost

Ileana Popovici, Mario Luzzato Fegiz

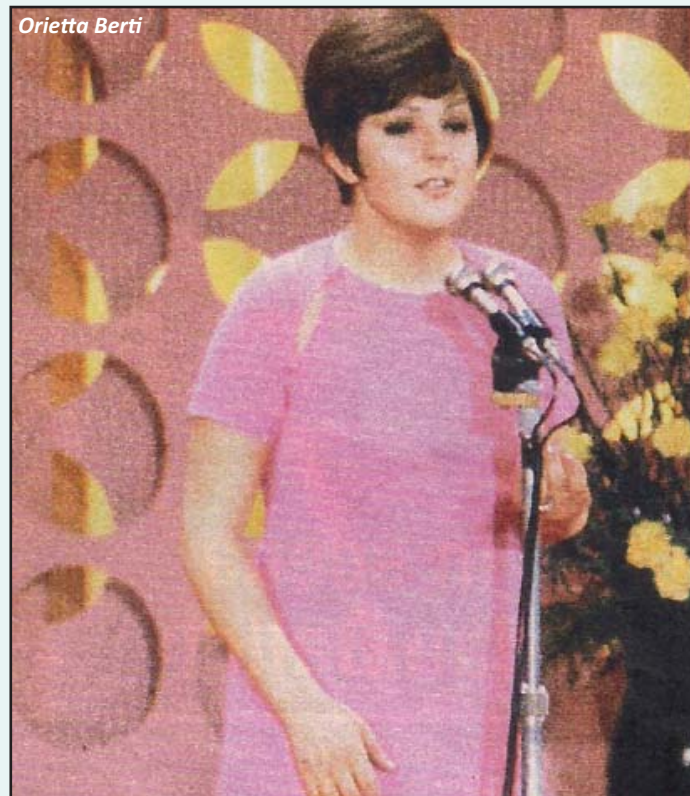

complet goală, nu s-a televizat, așa încât am fost... doar noi între noi, absolut jenant. Au cântat acolo, între alții, marele, regretatul artist polonez Czeslaw Niemen, conașionala sa Maryla Rodowicz, Katona Klari din Ungaria. "Echipa" României, condusă de ministrul adjunct de la Cultură Coriolan Babeți (care n-a prea fost

Ce mai frumoși ani

văzut la sală...), a fost alcătuită din Angela Similea, Gabriel Cotabiță, Dida Drăgan, formația Roata, deci a avut o componență eclectică. Mi-am plătit personal toată călătoria, nefiind inclus în delegație (era prima mea ieșire în Occident, anterior neavând viză!), dar m-am bucurat să-l am alături pe bunul coleg de la TVR, Titus Munteanu. Din fericire, am fost solicitat de reputatul critic muzical Marco Mangiarotti să public zilnic o

Mamaia, la care a asistat, m-a onorat cu comparația “un Pippo Baudo rumeno”!), mi-a oferit bilete de favoare în primul rând, pe care i le-am cedat Angelei Similea,

Orietta Berti

rămasă și ea pe cont propriu; ghiciți lângă cine a stat – Diego Armando Maradona! Am alergat după vedetele străine (fiecare melodie, la această ediție festivă, a beneficiat și de versiunea unui star internațional, dublându-l pe artistul italian), cu un reportofon împrumutat (nu posedam așa ceva pe atunci, iar plecarea a fost în mare pripă), care nu o dată, am constatat disperat ulterior, nu înregistrase interviul, așa cum am pățit cu Ray Charles... Victoria în concurs a aparținut formației I Pooh, cu “Uomini soli”.

Octavian URSULESCU

Johnny Dorelli

tabletă într-un cunoscut ziar italian, „Il Giorno”, care mi-a rezervat o cameră la alt hotel, rămânând în continuare și la festivalul propriu-zis (delegația română plecase în țară după încheierea “Sanremo libertă”). Fiind o ediție jubiliară, s-a ținut într-o incintă uriașă, Palafiori (unde în restul timpului este una din marile burse de flori din lume), prezentatori fiind celebrul cântăreț Johnny Dorelli și o starletă TV, Gabriella Carlucci. În sala presei, “Ufficio stampa”, am avut o reîntâlnire emoționantă cu vechea mea prietenă Caterina Caselli, venită și ca producătoare (soțul ei deține casa de discuri Sugar) pentru una din fiicele lui Celentano, dar și ca solistă, la ultima sa participare în această postură. Criticul muzical Mario Luzzato Fegiz, de la “Corriere della sera”, un alt nume “greu” al presei peninsulare de specialitate (nu pot să uit că după ediția din vara lui 1990 a festivalului de la

Tony Renis, Giovanni Toti

